

Heiki Vilep

NÜFFIA

Tuld saab elus hoída

Autoriõigus teosele © Heiki Vilep
www.vilep.ee

ISBN: ...

Illustreeris Urmas Nemvalts
Kujundas Heiki Vilep
Küljendas Margus Nõmm
Kirjastas Jutupesa kirjastus
Saateks lapsevanemale: Meelis Sütt

Tropp

Kusagil Lapimaa ja Austraalia vahel paistis pisikese Nüffia saare peale soe päike. Imetillukesed haldjad olid end puulatvadesse peesitama sättinud ja linnatänavatel oli liikumist vähe.

Nüfitüdruk Kafi istus oma toas laua taga ja kirjutas päevikusse:

„Jürfen on ikka tõesti täitsa loll! Eile purskas ta klassis naerma ja tema ninast lendas vihikulehele roheline koll.

Ta pani ruttu vihiku kinni ja tegi näo, nagu poleks midagi juhtunud. Kui õpetaja küsis, miks Jürfenil vihik kinni on, vastas Jürfen, et tulnukad on tema vihiku vallutanud. Õpetaja palus näidata ja Jürfen näitas. Õpetaja saatis Jürfeni klassist välja ja palus enne mitte tagasi tulla, kui tulnukad on hävitatud. Jürfen lubas inimkonna ära päästa ja ilmus tagasi alles tunni lõpuks. Ta ei ole normaalne!”

„Telekas läks rikki!” kostis nüfipapa Krufi hädakisa. Kafi ruttas vaatama. Oligi rikkis. Näitas ainult uudiseid – poe ees istuvaid mutikesi, kes arutasid maailma asju. Mutikeste maailm ei olnud just eriti suur ja nii tüdines nüfipapa nende jutuvadast ära. „Ma ei saa enam kanalit vahetada!” kaebas ta Kafile ja keeras rooliratast, mis oli kinni kiilunud.

„Oota,” ütles Kafi, „ma kutsun teadlase Rõnn Düfi appi!” Ta silkas üle tänava ja läbi pargi.

Kopotuse peale ukse avanud unise näoga teadlane kuulas Kafi ära ja vangutas pead.

„Mnjah. Telekas – see on ju kandiline auk seinas?” arutles ta lõuga sügades. „Kuidas remontida auku?” „Aga kanalite vahetamiseks peab ju maja pöörama?” tuletas Kafi talle meelde. „Äkki on majaga midagi lahti?”

„Maja on ümmargune ja liigub ringikujulisel rööpal ringiratast,” mõtiskles Rõnn Düff valjult. „Ja kui kanalite vahetamise rool ei tööta, siis järelilikult maja ringi ei käi. Onju?” Ta vaatas Kafile naeratades otsa ja teatas:

„Kusagil on mingi tropp ees.” Ta muheles ja pani sandaalid jalga.

„Lähme!”

Kafi maja ette jõudnud, laskus Rõnn Düff kápuli ja uuris rööbast, millel maja liikuma pidi.

„Näe!” Ta läks teisele poole maja ja võttis rööpale toetuva ratta eest ära kivikese.

„Korras!” Ta tõstis kivikese silmade juurde ja uuris seda tükk aega.

„ÜKS VÄIKE TROPP VÕIB SULGEDA SUURE AUGU,” tegi teadlane kokkuvõtte.

„Millise suure augu?” ei saanud Kafi aru.

„Noh, antud juhul rahvusliku meedia,” naeratas Rõnn Düff. Ja kui ta nägi, et Kafi ikka ei mõistnud, lisas:

„Näiteks televiisori.”

„Aa,” sai Kafi nüüd aru. Ta keksis tuppa ja teatas isale:

„Tropp on kõrvaldatud, sa võid nüüd kõiki kanaleid vaadata!”

Isa Krufi keeras mõnuga rooliratast ja hakkas jälgima

tõsielusarja, mis tuli otse naabrite elutoa aknast.
„Ma vihkan sind!” karjus naabrimees.
„Hoopis mina vihkan sind!” karjus naabrinaine vastu
ja viskas taldriku vastu maad kildudeks.
„Ma armastan teid!” pomises nüfipapa enda ette. „Te
olete nii lähedad!”

Haldjas kõrvas

Teadlane Rõnn Düff töötas parajasti oma uue leiutise kallal, kui Kafi ja tema vend Jufi uksele koputasid.
„Pannkoogipidu!” kuulutas Kafi. Rõnn Düff avas ukse ja naeratas laialt.
„Moosi ka on?”
„On, on,” naeratas Jufi vastu ja näitas moosipurki.
„Astuge edasi, kallid lapsed!” Teadlane juhatas noored istuma, pani pannkoogid ja moosi lauale ning teatas:
„Te võite mulle nüüd nii halvasti öelda, kui tahate! Mina igatahes enam ei solvu.”
„Mis juhtus?” uuris Kafi, „kas käisid ravil või?”
„Ei,” vastas Rõnn Düff, „ma lihtsalt leiutasin solvumisvastase nipi! Proovige mulle miskit halvasti

öelda! Proovige, proovige!”
„Tola!” tegi Jufi otsa lahti.
Teadlane hingas sügavalt sisse, siis sügavalt välja.
„Te olete äärmiselt tähelepanelikud!” lausus ta naeratades.
„Lollpea!” proovis Kafi.
Rõnn Düff hingas taas sügavalt sisse ja välja ning lausus ikka naeratades:
„Armas taevas, milline terane laps! Tohib ma teen sulle pai?”
„Sa oled üks vana ront, kellel pole kupli all kõik asjad korras!” proovis Jufi. Rõnn Düff aga muudkui hingas sisse ja välja ning naeratas.
„Milline hämmastavalt tabav sõnakasutus! Te kohe oskate nii hästi öelda!”
Nüüd hakkas Kafi kannatus katkema.
„Mölakas, molkus, krönks, idikas, konservatiiv!”
Rõnn Düff kergitas kulmu ja küsis vahele:
„Kas sa ikka tead, kes see konservatiiv on?”
„Ei,” vastas Kafi, „aga keegi väga halb, kes elab poe taga.” Teadlane puhkes naerma ja jättes sisse-välja hingamise vahele, vastas:
„Nii ilusasti pole mulle veel keegi öelnud! Aitäh, mu noor sõber!”
Jufi ja Kafi vahetasid pilke ja puhkesid ka naerma.

„Kuidas sa ikkagi saad niimoodi mitte solvuda?” küsis Jufi. „Mis leiutis see selline on?”

Rõnn Düff tegi kavala näo pähe ja tõstis nimetissõrme püsti.

„Mul on haldjas kõrvas!” teatas ta peaaegu pidulikult.

„Mul on kõrvas Haldjate Hingeabi Keskuse juhatuse liige proua Laafly Pööfikt ise! Tema teab täpselt, kes kuidas elama peab ja kuidas käituda.”

„Ohhoo!” imestas Kafi. „Kas ta su kuulmisele ei mõju?”

„Ei,” vastas teadlane, „ta on ju nii tilluke.”

„Aga kust sa tead, et ta mõnikord sulle valet käitumist ei soovita? Noh, paneb sulle vales kohas valed sõnad suhu ja sind pannakse vangi?”

Rõnn Düff sügas kukalt.

„Vaata, tal on ju paks käitumisõpik kaasas ja kui ta kahtleb, siis vaatab sealt järgi, mida soovitada.”

„Ma tahan ka haldjat kõrva!” nõudis Jufi.

„Mina tahan ka!” teatas Kafi. „Kas nad matemaatikat oskavad ette öelda? Või loodusõpetust?”

„Kindlasti oskavad,” arvas Rõnn Düff, „aga neid asju pead sa ise õppima!”

Nad sõid vaikides pannkooke ja määrisid moosi peale. Laafly Pööfikt palus luba koju lennata ja Rõnn Düff lubas.

„Kuulge, lapsed!” tegi teadlane vaikselt häälel juttu.
„Kas te tegelikult ka arvate, et ma olen tola, lollpea,
mölakas, molkus, krõnks, idikas ja et mul pole kupli
all kõik korras?”

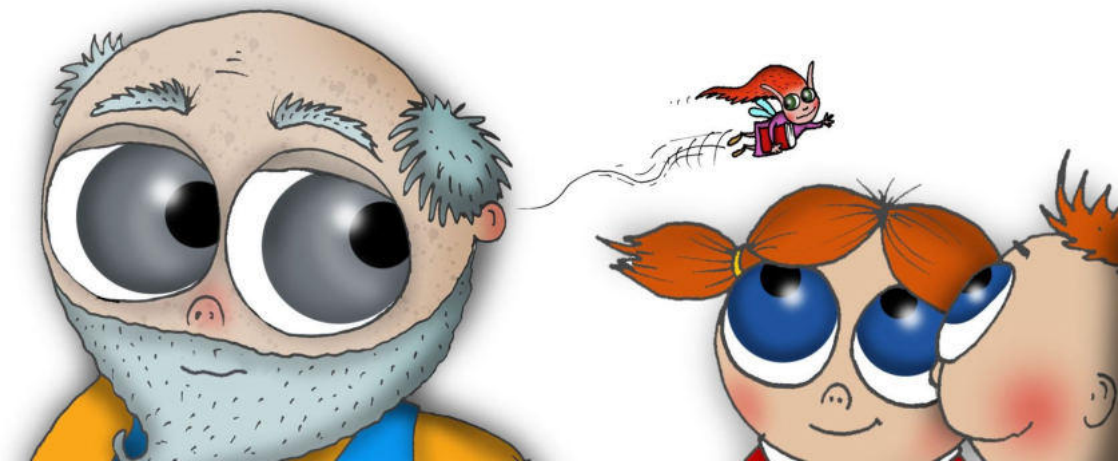
„Eii!” vastasid lapsed nagu ühest suust.

„Sa oled maailma parim!” lisas Kafi.

„Sa oled super vinge vana!” lisas Jufi.

Rõnn Düff oli õnnelik. Ta teatas lausa särades:

„VAHEL VÕIB KA LIHTSALT ÕNNELIK OLLA!”

Tõsielusarja väga tõsine osa

Nüfimamma Krõfi istus nüfipapa Krufi kõrvale diivanile ja pühendus sokkide kudumisele.

„Mis sealt telekast ka täna head tuleb?” küsis ta nüfipapalt.

„Ah, ei midagi uut!” vastas Krufi ja hakkas roolirattaga kanaleid vahetama, ehk siis maja keerama.

„Oota,” peatas Krõfi ta hoogu, „keera natuke tagasi!” Krufi keeras ja ennäe – tõsielusarjas juhtuski päris tõsiseid asju. Naabrite avatud aknast ajas suitsu välja.

„Kuule, nad põlevad!” ehmus Krõfi.

„Oota, kuula, mis nad räägivad!” palus Krufi ja pani sõrme suule.

„Sa oled jälle söögi kõrbema lasknud!” karjus naabrimees.

„Sa tee ise endale süüa, kui sa nii tark oled!” kärkis naabrinaine vastu. Ja tossupilv läks muudkui tihedamaks.

„Kuule, sa paned maja põlema!” karjus naabrimees.

„Ta juba põlebki, tohman!” kiljus naine.

„Kus voolik on?” karjus mees.

„Sina oled mees, sina pead teadma!” kiljus naine.

Nüfipapa Krufi rullis kraanikausi alt oma vooliku lahti ja laskis korraliku joa otse läbi televiisori naabrite aknasse. Juga tabas kõigepealt naabrimeest ja seejärel sai ka naabrinaine pihta.

„Uputavad!” karjus mees.

„Kustutavad, tohman!” kiljus naine.

Lõpuks said ka naabrid oma vooliku tööle ja pikapeale saadi tulest jagu. Rahvas oli kogunenud sündmust vaatama.

„Ega need ei jäta, enne kui linna maha põletavad!” teadis mutike ülejärgmisest majast.

„Jajah,” oli lillemüüjast vanatädi kohe nõus. „Muud nad ei oska, kui tüli kiskuda ja lõugu laksutada!

Inimesed ei saa enam telekast uudiseidki vaadata!

Nüüd põletavad veel linna ka maha!”

Krõfi ja Krufi läksid ka majast välja, et rahva arvamust paremini kuulda.

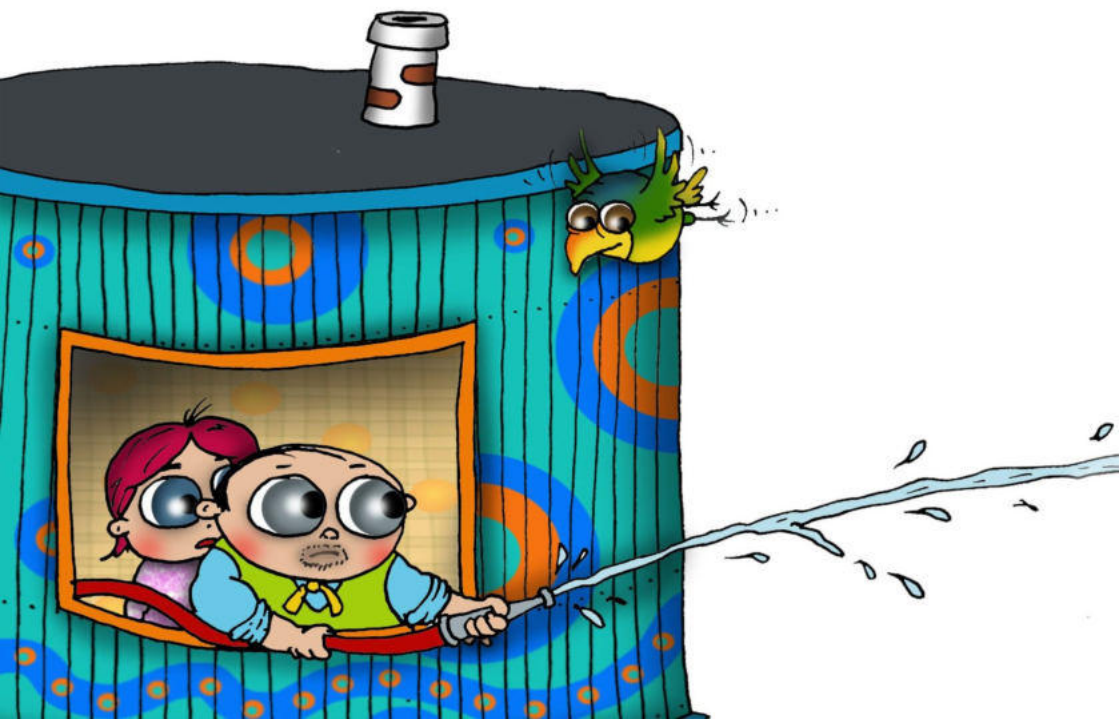
Korraga avanes naabrite uks ja lävel seisis näost mustad ning turris suitsevate juustega naabrid ise. Nad olid läbimärjad ja vihased.

„Kes mind ära tahtis uputada?” kiljus naabrinaine ja astus Krufi ette. Ta võttis korralikult hoogu ja virutas nüfipapale jõulise kõrvakiilu.

„Kes meid maha tahtis põletada?“ kiljus nüüd nüfimamma ja virutas naabrinaisele samasuguse tulise. Nüüd läksid Krõfi ja naabrinaine karvupidi kokku. Naabrinaisel tuli hele parukas peast ja paljastas tumeda siilisoengu. Krõfil jälle rebenes kleit kaelast nabani katki. Ja kõik, kes vahele läksid, said oma jao.

Lõpuks kakles terve majaesine ja valjude pasunahelide saatel veeres kohale korralvalvurite kaarik.

„Mis siin toimub?!“ käratas paks korralvalvur.

„Need seal tahtsid Fifaafua linna maha põletada!”
näidati naabrite poole. „Ja siis kaklevad ka veel!”
Korravalvurid vaatasid naabrimehe ja naabrinaise
musta nägu ja üks neist hakkas vaikselt pihku
itsitama. Nüüd ei saanud enam ülejäänud ka pidama ja
varsti naersid kõik.

„Vaikust!” kamandas paks korralvur ja püüdis tõsine olla. „Nüüd lepime kõik kenasti ära ja teeme põlengus kannatanutele suure grupikalli! Nõus?”

„Jaa!” oli rahvas nõus ja naabrid piirati tugeva kalliga sisse.

Kui inimesed oli laiali läinud, istusid naabrid maja trepil ja tihkusid nutta.

„Miks te nutate?” küsis väike tüdruk, kes ei kiirustanud minekuga. „Kas teil valutab kusagilt?”

„Ei,” nuuksus naabrinaine, „teeb lihtsalt meelega kurvaks, kui kõik meie vastu nii head on ja meie sellised kakupunnid oleme.” Ta nuuskas nina kleidisaba sisse tühjaks ja võttis mehel ümbert kinni.

Sisukord

Tropp

Haldjas kõrvas

Tõsielusarja väga tõsine osa

Põlemisest veel

Probleem

Õhupalliga teele

Näffa

Hädamaandumine Luiskafis

Kafakohila

Nõiamoor

Sütti, sütti, lõke!

Kiri

Kiri

Oli möödunud kuu aega, kui Rõnn Düfile saabus Kafakohilast kiri. Kirjas seisis:

Kallis Rõnn Düff!

Lõke seal külaservas kustus lõpuks ära, aga ta põleb nüüd meis endis edasi. Me saime aru, et oksaraagusid saab lisada ka iseendas põlevasse lõkkesse. Need oksaraod on usaldus, austus, lugupidamine ja veel paljud-paljud head tunded, mis kõik maailmas olemas on. Kui neid oma armsamaga pidevalt jagada, ei kustu lõke kunagi. Ole Sa tänatud!

Sinu Fomeo ja Furia

Rõnn Düff luges kirja Kafile ja Jufile ette, kui nad järjekordset pannkoogipidu pidasid. Ja teadlane pidi pärast kirja läbilugemist tunnistama:
„Olen sunnitud oma kolmele põlemise kohta käivale tähelepanekule lisama veel neljanda:
TULD SAAB ELUS HOIDA.”

Saateks lapsevanemale

Muhe jutuvestja Heiki Vilep esitab meile haarava ja mängulise loo armastusest.

Ta kujutab armastust lõkendava tulena – inimlikult ehedate ja ülimalt võimsate tunnete elava substantsina, mis lõõmates nii põletab kui ülendab, soojendades ühendab ning kuhtudes lahutab. Nii paare, peresid kui kogukondi laiemalt.

Raamat on mõeldud eelkõige lastele, kuid ka täiskasvanutele pakub kirjatükk liigutavat ainet lähisuhete ja eluväärtuste üle mõtisklemiseks. Eriti vahva saaks olema väikeste ja suurte lugejate omavaheline arutus raamatus toimuva üle!

Jutustatud lugu, nagu muinasjutud ikka, loob võimaluse siirduda armastuse ja selle tähenduste otsingul turvaliselt tegelikkuse unenäolisusse, kus kõik on võimalik. Samas, mitte suvaliselt, vaid seostatuna.

Me saame võimaluse siseneda koos vahvate tegelastega läbi seinaaugu täiskasvanute eraellu, nende kirglikesse vastasseisudesse ning armsatesse teineteise taasleidmistesse. Seikleme koos eaka, aga lapselikult leidliku, targa ja lõbusa kõigeteadlase Rõnn Düfi ja tema südikate ning uudishimulike väikeste sõprade Kafi ja Jufi

kaaskonnas. Rõnn, mõistes armastuse habrast olemust, juhib kindlameelselt igas vanuses lugejat koos loo tegeleastega kaotatu leidmise riukalikul teekonnal. Küllap me kõik, nii lapsed kui täiskasvanud, vajaksime mõnel hetkel leebe ja mõistva vanavanema suunamist. Südantsoojendav on leida end käesolevas raamatus vanaisalikult elukogenud Rõnn Düfi ja vanaemalikult salapärase nõiamoori maagiliste toimingute hoolivas ümbritsuses.

Süüdistustiku kulgedes jõuame meelehärmi valmistavaid pettumusi lahendades lootuste täitumisele ning arusaamisele armastuse elususest tänu Rõnn Düfi teaduslikele tõikadele:

KÕIK PÕLEB

KÕIK EI PÕLE PÄRIS ÄRA

MÕNI ASI PÕLEB AEGLASEMALT

Ja lõpuks kõige olulisem tõdemus:

TULD SAAB ELUS HOIDA

Meelis Sütt

psühhoanalüütiline psühhoterapeut

psühhoanalüüsi kandidaat